

Sprawozdanie Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Medycyny Sądowej i Kryminologii za okres kadencji 27 września 2007 – 16 września 2010 wygłoszone podczas Walnego Zebrania w dniu 16 września 2010

Szanowni Państwo!

Zanim przejdę do merytorycznego sprawozdania z działalności Zarządu Głównego PTMSiK chciałbym wspomnieć osoby, które od nas odeszły. W trakcie kończącej się kadencji z naszego grona ubyłoby dziewięć osób: dr Teresa Dziedzic-Witkowska z Gdańska, dr Wiesław Gawrzewski z Rzeszowa, dyr. Aleksander Głazek z Krakowa, dr Krzysztof Klepacki w Warszawy, dr Henryk Kopczyk z Poznania, dr hab. Jerzy Kunz z Krakowa, dr Wojciech Stępniewski z Białegostoku, prof. Franciszek Trela z Krakowa i dr Krzysztof Wiśniewski z Malborka.

Uczcijmy ich minutą ciszy!

Szanowni Państwo!

Ustępujący Zarząd Główny wybrany został podczas XIV Zjazdu w Szczecinie w dniu 27.09.2007 roku w składzie: prof. Jarosław Berent – prezes, dyr. Aleksander Głazek – wiceprezes, dr hab. Paweł Krajewski – wiceprezes, dr hab. Jerzy Kunz – redaktor naczelny, dr Piotr Brzeziński – skarbnik, dr Agnieszka Paula Jurczyk – sekretarz i czterech członków: dr hab. Zbigniew Jankowski, prof. Małgorzata Kłys, prof. Zofia Szczerkowska i dr hab. Grzegorz Teresiński. Z tego grona w trakcie kadencji odeszły dwie osoby, co zagrażało problemami z kworum na zebraniach.

Zebrania ZG w trakcie kadencji odbyło się siedem: w dniu 27.09.2007 roku w Szczecinie (bezpośrednio po wyborze), 18.04.2008 roku

w Warszawie, 10.09.2008 roku w Krakowie, 13.05.2009 roku w Poznaniu, 10.03.2010 roku w Wiśle, 12.05.2010 roku w Smardzewicach k. Łodzi i 15.09.2010 roku w Gdańsku (przed obecnym Walnym Zebraniem).

Podczas Zjazdu w Szczecinie nie powoływano nowych członków honorowych, nie zmieniano też Statutu i regulaminów. Po wyborze nie zmienialiśmy konta bankowego, nadal jest ono prowadzone w Poznaniu (Kredyt Bank S.A. III Oddział w Poznaniu nr 21 1500 1621 1213 6001 1805 0000), tyle tylko, że obecnie obsługujemy je przez internet. Numer konta jest podawany na każdym numerze Archiwum.

Na Walnym Zebraniu w Szczecinie wybrano również pozostałe władze Towarzystwa, tj. Główną Komisję Rewizyjną i Sąd Koleżeński – pełen skład tych gremiów jest podany na stronie 8 Biuletynu Informacyjnego PTMSiK, który mają Państwo w rękach¹.

Na zebrania ZG zapraszano również – oprócz członków ZG oraz kierowników katedr i zakładów – także nestorów i byłych kierowników, którzy częstokroć korzystali z zaproszeń.

ZG wybrał też przewodniczących Komisji, którzy dalej wskazywali członków swoich Komisji. Pełne ich składy publikowano na bieżąco na stronie internetowej Towarzystwa.

Na posiedzeniach ZG Skarbnik dr Piotr Brzeziński referował na bieżąco sprawy finansowe

¹ http://www.ptmsik.pl/pdf/Biuletyn_PTMSiK_2010.pdf

– prowadził on je wzorowo, za co składałam mu podziękowania. Również wzorowe były informacje Redaktora Naczelnego, przedstawiane jednak, z uwagi na chorobę dr. hab. Jerzego Kunza, przez jego zastępcę dr. Krzysztofa Woźniaka – również i jemu składałam podziękowania.

Tuż przed początkiem kończącej się dziś kadencji poprzedni Prezes PTMSiK prof. Zygmunt Przybylski i poprzedni Konsultant Krajowy prof. Roman Mądro podjęli działania zmierzające do powstania nowej specjalizacji – Laboratorijnej Diagnostyki Sądowej. Działania te były kontynuowane przez całą obecną kadencję i nie zostały jeszcze zakończone¹.

Przed Zjazdem poprosiłem wszystkie 11 oddziałów terenowych PTMSiK o sprawozdania z działalności. Poprosiłem wówczas o wszelkie ważne informacje, a w szczególności o dane nt. uzyskanych specjalizacji, doktoratów, habilitacji, tytułach profesorskich, zorganizowanych konferencjach oraz o informacje o śmierci członków oddziałów. Niektóre oddziały potraktowały moją prośbę bardzo literalnie i wówczas całe sprawozdanie miało 2-3 zdania, inne nadesłały bardzo obszerne dokumenty, ale otrzymałem ostatecznie wszystkie 11 sprawozdań. Nie będę ich teraz omawiał szczegółowo, natomiast po zjeździe będą one ogólnie dostępne na stronie internetowej Towarzystwa². Są tam między innymi informacje o zebraniach naukowych, kursach, konferencjach, publikacjach i szkoleniach dla innych jednostek. W tej chwili przedstawię jedynie wybrane informacje.

W okresie sprawozdawczym specjalizacje uzyskało 26 osób, z czego 21 z medycyny sądowej (MS), 4 z laboratoryjnej toksykologii medycznej (LTM) i 1 z laboratoryjnej genetyki medycznej (LGM). Są to: Łukasz Antoszczyk (Łódź, MS), Maciej Barzdo (Łódź, MS), Jarosław Berent (Łódź, LGM), Rudolf Durys (Poznań, MS), Piotr Dyś (Wrocław, MS), Piotr Engelgardt (Bydgoszcz, MS), Beata Jankowska (Łódź, MS), Michał Kaliszan (Gdańsk, MS), Margit Kis-Wojciechowska (Poznań, MS), Małgorzata Korczyńska (Katowice, LTM), Joanna Kulikowska (Katowice, LTM), Rafał Kwarta (Katowice, MS), Sławomir Majdanik (Szczecin, MS), Artur Moskała (Kraków, MS), Agnieszka Nowak (Katowice, MS), Robert Nowakowski (Katowice, MS), Joanna Nowicka (Katowice, LTM), Magdalena Okłota (Białystok, MS), Grzegorz Roder (Wrocław, MS), Marcin Strona (Kraków, MS),

Robert Susło (Wrocław, MS), Hubert Szatny (Wrocław, MS), Beata Szpiech (Gdańsk, LTM), Łukasz Szydłowski (Szczecin, MS), Ewa Wolska (Bydgoszcz, MS) i Dariusz Zieliński (Bydgoszcz, MS). Ponadto kolega Wojciech Stępniewski z Białegostoku ukończył rezydenturę z medycyny sądowej, ale zmarł przed podejściem do egzaminu specjalizacyjnego.

W okresie sprawozdawczym 16 osób uzyskało doktoraty: Filip Bolechała (Kraków), Aleksandra Borowska-Solonyńko (Warszawa), Marta Gorzkiewicz (Bydgoszcz), Maciej Jędrzejczyk (Łódź), Tomasz Jurek (Wrocław), Margit Kis-Wojciechowska (Poznań), Oktawian Knap (Szczecin), Małgorzata Koralewska-Kordel (Poznań), Dorota Lorkiewicz-Muszyńska (Poznań), Sylwia Łuczak (Bydgoszcz), Dorota Pieśniak (Gdańsk), Sebastian Rojek (Kraków), Łukasz Szleszkowski (Wrocław), Łukasz Szydłowski (Szczecin), Danuta Ulewicz, (Łódź) i Leszek Zydek (Łódź).

W okresie sprawozdawczym 5 osób uzyskało habilitacje: Wojciech Branicki (Kraków), Tomasz Gos (Gdańsk), Renata Jacewicz (Łódź), Anna Niemcunowicz-Janica (Białystok) i Grzegorz Teresiński (Lublin).

Tytuł profesorski w okresie sprawozdawczym uzyskały 3 osoby: Jarosław Berent (Łódź), Krzysztof Borowiak (Szczecin) i Roman Hauser (Gdańsk).

Przed zjazdem poprosiłem też o sprawozdania Przewodniczących Komisji. Otrzymałem wszystkie 5 sprawozdań i – podobnie jak sprawozdania oddziałów – będą one dostępne na stronie internetowej Towarzystwa. Komisje wykonały ogromną pracę – dziękuję za to ich Przewodniczącym i członkom – bardzo też proszę Państwa o zapoznanie się ze sprawozdaniami.

Proszę Państwa!

Cóż jeszcze robił ZG przez minione 3 lata? Przedstawię teraz w punktach tylko najistotniejsze fakty. Całość dokumentacji może być udostępniona wszystkim zainteresowanym.

- Utworzyliśmy strony internetowe ptmsik.pl i amsik.pl. Strony te cały czas działają i są na bieżąco uaktualniane.
- Dokonałiśmy zmian zapisów w sądzie rejestrowym dotyczących ZG i innych władz Towarzystwa.
- Opublikowaliśmy w Archiwum 5 komunikatów dotyczących spraw istotnych dla naszego środowiska.

¹ Szczegółowe omówienie tych działań było przedmiotem odrębnego wystąpienia na Zjeździe.

² Są one dostępne w zakładce „Pliki do pobrania”.

- Ministerstwo Zdrowia w swoim piśmie noszącym datę 02.04.2008 roku zwróciło się do PTMSiK z informacją, że „została podjęta decyzja o zmianie osoby pełniącej funkcję konsultanta krajowego”. Zgodnie z obowiązującym wówczas rozporządzeniem dotyczącym konsultantów¹ Towarzystwo zostało poproszone o „pilne przedstawienie” trzech kandydatów na to stanowisko. Przeprowadziłem w tej sprawie głosowanie wśród członków ZG i największą liczbę głosów ex equo otrzymała prof. Barbara Świątek i ja, a o jeden głos mniej dr hab. Zbigniew Jankowski. Takie też kandydatury zostały przekazane do ministerstwa w dniu 14.04.2008 roku, które wybrało na to stanowisko prof. Świątek, której obecnie kolejny już raz gratuluję wyboru. Na zebraniu ZG w dniu 18.04.2008 roku, a więc kilka dni później, prof. Roman Mądro niezwykle emocjonalnie zaprotestował przeciwko zarówno odwołaniu go przez ministerstwo, jak i przeciwko temu, że ZG nie stanął za nim murem, np. przez obstrukcję we wskazaniu kandydatów przy jednoczesnym wysłaniu listów poparcia dla niego do ministerstwa. Protest ten odbył się na samym początku zebrania, był bardzo gwałtowny, polegał na wygłoszeniu mowy oskarżycielskiej, głównie pod moim adresem, jak ja śmiem tak sobie poczynać, po czym prof. Mądro opuścił zebranie i od tej pory na żadnym zebraniu ZG się nie pojawił. Dzisiaj nie ma go z nami również.
- Na zebraniu ZG w dniu 18.04.2008 roku została powołana Komisja Historyczna, jako tymczasowa komisja problemowa, której przewodnictwem podjął się dr Erazm Baran. Wykonał on ogrom pracy, o czym możecie sobie Państwo poczytać w sprawozdaniu komisji na naszej stronie www. Dziękuję mu za jego zaangażowanie.
- W dniu 09.05.2008 roku spotkaliśmy się w Krakowie z Ministrem Sprawiedliwości i Prokuratorem Generalnym prof. Zbigniewem Cwiągalskim. Było bardzo miło, porozmawialiśmy i przedstawiliśmy problemy środowiska, a następnie wymieniliśmy pisma. Spotkanie nie przyniosło jednak żadnych konkretnych rezultatów.
- We wrześniu 2008 roku uaktywniła się ECLM (European Council of Legal Medicine)². Zgłosiliśmy gotowość do współpracy i ponownie wskazaliśmy na naszych przedstawicieli: mnie, dr. hab. Teresińskiego i dr. Maksymowicza. Wówczas sprawa jeszcze przygasała, a odżyła dopiero w sierpniu 2010 roku, o czym wspominałem już w moim przemówieniu rozpoczynającym Zjazd. PTMSiK obecnie jest tam pełnoprawnym członkiem. Kolejne spotkanie robocze jest zaplanowane na rok 2011 podczas 19th IAFS Triennial Meeting w Portugalii³.
- Komisja Genetyki Sądowej pod kierownictwem prof. Zofii Szczerkowskiej przeprowadziła dwie atestacje: pierwszą na lata 2008-2009 i drugą na lata 2010-2011. Jeszcze raz z tego miejsca dziękuję za to. ZG rozesłał wyniki atestacji do Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Prokuratur Okręgowych, Sądów Okręgowych i Dziekanów Rad Adwokackich. Łącznie rozesłano około 140 pism.
- W sierpniu 2008 roku przystąpiłem do Konferencji Prezesów Polskich Towarzystw Lekarskich.
- Jedną z ważniejszych spraw była kwestia punktacji Archiwum. Przez pewien okres – niestety – nasze czasopismo miało 0 punktów, co skutkowało rozlicznymi niedogodnościami. Teraz udało się przywrócić punktację do normy. Pierwotnie uzyskaliśmy (w dniu 28.11.2008) 4 punkty w 6-punktowej skali, więcej nie było można, gdyż wymagałoby to drukowania w wersji angielskiej. Obecnie mamy 6 punktów, ale w zmienionej 9-stopniowej skali.
- Przez całą kadencję prowadziliśmy mozolne prace nad kompletowaniem list członków naszego Towarzystwa. Była to droga przez mękę. Ale już mamy listy! Bez tego nie byłibyśmy dalej w stanie funkcjono-

¹ § 2. Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25 października 2002 roku w sprawie konsultantów krajowych i wojewódzkich (Dz.U.02.188.1582 z późn. zm.) stwierdza: „1. Minister właściwy do spraw zdrowia, w celu powołania konsultanta krajowego (...) występuje do stowarzyszeń zrzeszających specjalistów w danej dziedzinie medycyny (...) o przedstawienie 3 kandydatów do pełnienia funkcji konsultanta krajowego. 2. Towarzystwa naukowe (...) przedstawiają w terminie 14 dni kandydatów na konsultantów krajowych wraz z uzasadnieniem”.

² <http://www.eclm.org>

³ <http://www.iafs2011.mj.pt>

wać. Tutaj naprawdę się napracowaliśmy i cieszymy się, że jest tego efekt. Udało się też odtworzyć listę wszystkich naszych członków honorowych i członków korespondentów – jest ona opublikowana w Biuletynie¹. Przy tych ostatnich pracach szczególny wkład mieli dr Erazm Baran, prof. Władysław Nasitowski i prof. Stefan Raszeja.

- W listopadzie 2008 roku ZG udzielił poparcia dla dr Elżbiety Bloch-Bogusławskiej na stanowisko konsultanta wojewódzkiego – o wyrażenie opinii zwróciła się Kujawsko-Pomorska Okręgowa Izba Lekarska w Toruniu.
- W listopadzie 2008 roku wspólnie z nowym Konsultantem Krajowym wystąpiliśmy do Prezesa Naczelnej Izby Lekarskiej ze stanowiskiem dotyczącym kształcenia specjalistycznego, a konkretnie utworzenia wspólnego modułu z patomorfologią. Nasze stanowisko było negatywne, wskazaliśmy, że są to jednak odrębne specjalizacje.
- Również w listopadzie 2008 roku przygotowaliśmy na prośbę Ministerstwa Sprawiedliwości propozycję taryfy wynagrodzeń. Miała ona zostać przyjęta jako dokument do dalszych prac podczas przygotowywania ustawy o biegłych. Prace nad tą ustawą są jednak obecnie wstrzymane, nie wiemy co dalej się dzieje z naszą propozycją.
- W styczniu 2009 roku udzieliliśmy poparcia dr hab. Annie Niemcunowicz-Janica w staraniach o objęcie stanowiska kierownika Zakładu Medycyny Sądowej w Białymstoku.
- Podczas prac w Ministerstwie Zdrowia nad rozporządzeniem dotyczącym wynagrodzeń rezydentów próbowałem interweniować, aby medycyna sądowa została uznana za specjalizację priorytetową, co zwiększałoby wynagrodzenie lekarzy rezydentów o około 500 pln miesięcznie. Niestety moje postulaty nie zostały uwzględnione, a ministerstwo nawet nie zorganizowało konferencji uzgodnieniowej.
- Podczas całej kadencji wielokrotnie wracaliśmy do sprawy niewielkiej liczby samodzielnych pracowników nauki – lekarzy specjalistów medycyny sądowej, toksykologów i genetyków. Niedobory obecnie są bardzo duże, co skutkuje, np. problemami przy wyborze recenzentów w kolejnych przewodach habilitacyjnych czy profesorskich. Obecnie w przypadku lekarzy specjalistów medycyny sądowej sytuacja jest bardzo zła. Na 11 zakładów mamy zaledwie 4 aktywnie pracujących profesorów tytularnych (prof. prof. Berent, Mądro, Śliwka i Świątek), 1 profesora uczelnianego (prof. Parafiniuk) i 5 doktorów habilitowanych (dr hab. dr hab. Gos, Janowski, Krajewski, Niemcunowicz-Janica i Teresiński), co sprawia, że aż 3 zakłady nie mają samodzielnych specjalistów medycyny sądowej – Katowice, Kraków i Poznań. Równie zła sytuacja jest wśród toksykologów i genetyków. Co prawda w trakcie mijającej kadencji 2007-2010 przybyło kilka habilitacji i profesur, ale równocześnie kilka osób jednak przestało pracować. Na szczęście możemy jeszcze liczyć na pomoc kilku naszych nestorów, bez których sytuacja – np. wspomnianego już recenzowania – byłaby tragiczna.
- W związku ze śmiercią w dniu 28.10.2009 roku dr. hab. Jerzego Kunza powierzyłem dr. Krzysztofowi Woźniakowi funkcję redaktora naczelnego, którą i tak od paru lat faktycznie wykonywał. Statut, co prawda, nie przewidywał w ogóle takiej sytuacji, ale uznałem, że organizowanie nadzwyczajnego walnego zebrania tylko w tej sprawie nie ma sensu, tym bardziej, że do obecnego zjazdu było już mniej niż rok.
- ZG zwrócił się z prośbą do Konsultanta Krajowego o wystąpienie do Ministra Zdrowia o podjęcie prac nad nowym programem specjalizacji. Minister Zdrowia przychylił się do prośby i prace te są obecnie prowadzone.
- ZG dyskutował zmiany w naszym Statucie. Zmiany te będą przedmiotem głosowania w dniu dzisiejszym.
- Wydrukowaliśmy Biuletyn Informacyjny PTMSiK, otrzymali go Państwo w dniu dzisiejszym.
- ZG głosował nad kandydaturami na członków honorowych naszego Towarzystwa dla siedmiu osób. Wszystkie kandydatury zyskały akceptację ZG i, zgodnie z zapisami Statutu, będą głosowane dziś przez Państwa.

¹ Podczas Zjazdu okazało się, że na liście członków korespondentów omyłkowo zabrakło dwóch osób: dr. Józefa Gurgula i prof. Haliny Seyfried.

- ZG podjął też decyzję o skreśleniu z listy członków osób niepłacących składek i odpowiednia uchwała została przyjęta.

Podsumowując chciałbym powiedzieć, że wykonaliśmy sporo pracy, części jej nie widać patrząc z zewnątrz, ale ją też trzeba było zrobić. Z bardziej spektakularnych efektów naszych prac chciałbym wymienić, mimo wszystko, uporządkowanie spraw członkowskich. Mamy to i cieszymy się z tego. Do zrobienia zostało jeszcze wyprostowanie spraw finansowania Archiwum, ale to jest praca, która wymagała najpierw wyprostowania spraw członkowskich, a sama wymaga dalszych kolejnych lat pracy.

Kończąc składam gratulacje nowym specjalistom, doktorom, doktorom habilitowanym, profesorom, nowym kierownikom, nowej dyrektor

Instytutu Ekspertyz Sądowych i życzę dalszej pomyślności.

Dziękuję wszystkim, którzy mi pomagali, członkom zarządu, Konsultantowi Krajowemu, kierownikom i wszystkim innym, których tu nie jestem w stanie wymienić. W tym momencie obecny Zarząd Główny PTMSiK ustępuje. Prosimy Państwa o przyjęcie tego sprawozdania i o udzielenie nam absolutorium.

Jeżeli tak się stanie, to będę chciał kandydować na następną kadencję i zgłoszę jednocześnie na stanowisko redaktora naczelnego kolegę Krzysztofa Woźniaka. I będę prosił Państwa o poparcie.

Dziękuję.

Prof. dr hab. n. med. Jarosław Berent
Prezes PTMSiK